

Nové metodické usmernenie posúva manažment raticovej zveri k dôslednejšiemu postupu

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR vydalo 15. apríla 2026 metodické usmernenie k manažmentu raticovej zveri, ktorého cieľom je dosiahnuť a udržiavať normované kmeňové stavy zveri v poľovných revíroch. Dokument, adresovaný okresným úradom, prichádza v čase, keď premnožená raticová zver už dávno nie je len témou poľovníckych diskusií. V mnohých regiónoch sa premieta do škôd na poľnohospodárskych plodinách, do stavu krajiny aj do napätia medzi užívateľmi revírov, vlastníkami a užívateľmi pôdy či orgánmi štátnej správy.

Ministerstvo v usmernení otvorene konštatuje, že v niektorých oblastiach Slovenska stavy raticovej zveri dlhodobo prekračujú normované kmeňové stavy a doterajšie opatrenia sa ukázali ako málo účinné. Aj preto hovorí o potrebe razantnejšieho postupu, ktorý povedie k úprave početnosti zveri v čo najkratšom čase. Kľúčová úloha sa pritom prisudzuje okresným úradom, ktoré majú nielen schvalovať a meniť plány poľovníckeho hospodárenia, ale aj kontrolovať ich plnenie, nariadovať opatrenia a ukladať sankcie pri porušovaní povinností.

Jednou z najvýraznejších častí usmernenia je prístup k nebonitovanej zveri, teda k druhom, ktoré v poľovnom revíri nemajú určené normované kmeňové stavy. Ministerstvo uvádza, že na takúto zver sa má hľadieť tak, ako keby jej normovaný kmeňový stav bol nulový. Chovateľským cieľom pri nej nemá byť cieľavedomý chov, ale jej eliminácia. Užívateľ poľovného revíru má preto v priebehu poľovníckej sezóny odloviť všetky jedince tak, aby dosiahol a udržiaval nulovú početnosť. Ak tak nerobí, okresný úrad má využiť svoje zákonné kompetencie vrátane rozhodnutia o znížení počtu zveri podľa § 56 ods. 2 zákona o poľovníctve.

Aj pri zveri, ktorá normované kmeňové stavy má, usmernenie sprísňuje postup. Jarné kmeňové stavy sa nemajú určovať len podľa údajov užívateľa poľovného revíru, ale aj porovnaním s ďalšími zdrojmi, napríklad s údajmi od užívateľov poľovných pozemkov, so stavom lesných porastov či s oznámeniami

poľnohospodárskych subjektov o škodách spôsobovaných zverou. Okresný úrad má plán priebežne kontrolovať, podľa vývoja situácie ho meniť a po skončení sezóny konať, ak sa neplní. Dokument zároveň upozorňuje aj na možné právne dôsledky nečinnosti správneho orgánu.

Dôležitou časťou dokumentu je aj zisťovanie stavov zveri. Užívateľ poľovného revíru má povinnosť zisťovať stavy každoročne, celoročne ich evidovať a vykazovať pri všetkých druhoch zveri bez ohľadu na to, či majú alebo nemajú určené normované kmeňové stavy. Okresný úrad môže kedykoľvek požiadať o informácie o stave zveri a na ich základe prijímať príslušné opatrenia.

Významný posun prináša metodické usmernenie aj pri kritériách chovnosti trofejovej raticovej zveri. Ministerstvo v ňom uvádza, že kritériá chovnosti nemôžu byť prekážkou pri dosahovaní optimálneho počtu zveri, jej vekovej štruktúry a pomeru pohlavia vo vzťahu k životnému prostrediu. Zver, ktorá významne prekračuje normované kmeňové stavy, sa preto považuje za zver nevhodnú na ďalší chov. Pri nebonitovanej zveri je navyše výslovne uvedené, že podmienka loviť trofejovú zver len vtedy, ak nie je vhodná na ďalší chov, je bezpredmetná.

Z pohľadu SPPK ide o krok správnym smerom. Komora dlhodobo upozorňuje na rozdielnu aplikáciu zákona v regiónoch, slabšiu kontrolu plnenia plánov a nedostatočne účinný postup tam, kde sú stavy zveri premnožené a škody narastajú. Aj preto môže byť tento materiál dôležitou oporou pre zástupcov SPPK v poradných zboroch a chovateľských radách, ako aj pre tých užívateľov revírov, ktorí majú záujem o znižovanie početných stavov zveri.

Komora zároveň poukazuje na to, že skutočný prínos usmernenia sa ukáže najmä pri jeho uplatňovaní v praxi. Za dôležitú považuje najmä evidenciu a kontrolu lovu netrofejovej, teda holej zveri. Práve v tejto oblasti sa javí ako potrebné nastaviť jednotnejší spôsob dokladovania a kontroly lovu pre celé územie Slovenska, ideálne aj s využitím elektronických nástrojov. Takýto prístup by mohol prispieť k väčšej prehľadnosti, jednotnosti a účinnosti prijímaných opatrení.

Za dôležité považuje SPPK aj to, že samotné ministerstvo v závere usmernenia odporúča okresným úradom apelovať na užívateľov poľovných revírov, aby začali využívať aplikáciu PolovStat, ak ju ešte

nepoužívajú. Dokument ju označuje za efektívny prostriedok priebežnej kontroly lovu počas poľovníckej sezóny. Zároveň odporúča zamerať sa na zvýšenie lovu netrofejovej raticovej zveri a prijať opatrenia na kontrolu lovu v tejto kategórii najmä v problémových lokalitách.

Skutočný význam tohto posunu sa ukáže najmä v praktickom uplatňovaní. Rozhodujúce bude, ako sa metodické usmernenie premietne do kontroly plnenia plánov lovu, do posudzovania škôd spôsobovaných zverou a do evidencie a vyhodnocovania lovu v jednotlivých revíroch. Z pohľadu SPPK je dôležité, aby sa pri hodnotení stavu zveri vychádzalo nielen z administratívnych údajov, ale aj z reálnej situácie v krajine a z praktických skúseností poľnohospodárskej praxe.